

Tractatvs De Sacramentis Et Censvris

Hurtado, Gaspar

Moretus, 1633

Tractatvs De Interdicto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94788](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94788)

TRACTATVS DE DEPOSITIONE ET DEGRADATIONE.

DEPOSITIO est priuatio Ecclesiastica ab omni officio & beneficio Ecclesiastico, in perpetuum, absque spe restitutionis, retento priuilegio Canonis & fori, quæ etiam dicitur Degradatio verbalis. Degradatio verò realis, seu actualis (quæ absolute & simpliciter dicitur Degradatio) est priuatio, quæ depositus, seu verbaliter degradatus, priuatur solemniter omni officio & beneficio Ecclesiastico, omnique priuilegio Clericali, in perpetuum, & absque spe restitutionis, vt constat ex c. 2. de Pœnis, in 6. Vnde degradatio actualis seu realis est sollemnis executio depositionis, & super eam addens priuationem Clericalis priuilegij, quæ, vt deducitur ex Tridentino sess. 13. c. 4. de Reformat. tantum potest fieri ab Episcopo consecrato: depositio verò fieri potest à Iudice ordinario generali, ac proinde ab Episcopo confirmato à Papa, quamuis non consecrato, & à Vicario generali illius, quando depositio est Sacerdotis non Episcopi, quia depositio Episcopi tantum fieri potest à Papa.

Quia verò priuatio, quæ fit depositione & degradatione, quamuis feratur ob peccatum commissum, non fit in punctionem illius, ideò depo-

sitio & degradatio non sunt censuræ, quia scilicet non sunt pœnæ. Depositio enim, quamuis lata ob peccatum, non fit vt eâ puniatur peccatum, sed fit ad euitandum nocumentum, quod posset Ecclesiæ euenire, si persona, quæ tale peccatum commisit, non deponeretur; & degradatio fit ad euitandam ignominiam, quæ eueniret statui Ecclesiastico, si vir Clericali dignitate insignitus traderetur brachio sæculari, non facta degradatione, & non fit ad puniendum peccatum.

Constat ergo, quod quamuis depositio in eo conueniat cum suspensione, quod vtrique sit priuatio solis Clericis conueniens, ab ea tamen differt Primò, quod depositio non sit pœna, suspensio verò sit pœna. Secundò, quod depositione non tantum impeditur vsus, sed etiam aufertur potestas, quæ potest ab Ecclesiâ auferri, & quæ auferri non potest, vt potestas Ordinum quali aufertur habendo personam quasi inhabilem & ineptam ad vsus; suspensione verò tantum impeditur vsus potestatis. Tertiò, quod depositio semper fit in perpetuum, absq; spe restitutionis, suspensio verò non semper, quamuis fieri possit; & quando fit, saltem distinguitur à depositione quoad duo priora iam dicta.

TRACTATVS DE INTERDICTO. DIFFICVLITAS PRIMA.

Quid sit Interdictum.

IN nomine ipso exordiamur, interdictum non sumitur in presenti generaliter pro prohibitione superioris in quacunque materia, sed sumitur specialiter pro quadam pœna priuatiua diuinorum, imposita per modum censuræ, vt sumitur in cap. Querenti. 20. de Verborum significatione.

Ad rem ergo accedendo, interdictum est censura, quæ prohibetur diuina officia, & certa sacramenta altine & passine, & Ecclesiastica sepultura. Est autem interdictum censura, vt constat ex cap.

Querenti. 20. de Verborum significatione, quia est pœna medicinalis, bono spirituali priuans, & continetur sub censura tamquàm sub genere: in quo conuenit interdictum cum alijs censuris, nempe cum excommunicatione & suspensione, vt constat ex dicto cap. Reliquæ verò particule ponuntur pro differentia, quia eis differt ab excommunicatione & suspensione, quia excommunicatio priuat omnibus dictis quibus priuat interdictum, & etiam alijs, & suspensio non priuat omnibus quibus interdictum, priuat tamen aliquibus ex illis, & etiam alijs, & eisdem quibus priuant excommunicatio, suspensio & interdictum non priuant eodem modo, sed diuerso. Ex quo differentia quasi specifica inter excommunicationem, sus-

pensionem & interdictum, desumitur: quia excommunicatio priuat illis vt pertinent ad communicationem communem fidelium, & suspensio quatenus sunt vsus & exercitium potestatis Clericalis, interdictum verò priuat illis secundum se, quatenus sunt quedam bona quæ possunt participari seu haberi.

DIFFICVLITAS II.

Quotuplex sit Interdictum.

Interdictum est triplex: quia aliud est personale, quod scilicet immediate afficit personam, ei prohibendo participationem diuinorum in omni loco: & aliud est locale, quod scilicet quasi immediate afficit locum, & personas mediatè, ratione videlicet loci, quia scilicet sunt in eo loco, prohibendo ne in eo diuina fiant; aliud est mixtum, quod continet personale & locale, quo personæ & locus interdicuntur, quod verè est vnum tertium locum & contra personam latum.

Deinde interdictum tam personale quam locale est duplex, alterum est generale, & alterum speciale seu particulare.

Interdictum personale generale est, quo inter-

ff

dicatur

dicatur communitas quatenus constituit vnum corpus, vt populus & exercitus, imò etiam Collegium in populo contentum, vt contra Auilam docent Henriquez cap. 41. num. 3. quia etiam est communitas constituens vnum corpus. Hoc autem interdicto comprehenduntur omnes illius communitatis, quatenus sunt membra seu partes illius, ita vt quamdiu sunt membra illius, sint interdicti in quouis loco; & quando desinunt esse membra illius, desinunt esse interdicti, nisi personæ culpabiles sint, quia ista non eo ipso desinant esse interdicta, quia etiam sunt particulariter interdicta, vt dicemus Difficultate v. Interdicto tamen generali personali communitatis priuantur personæ illius non actione aliqua propria communitatis, sicut fit per suspensionem communitatis, quia nulla actio earum, quibus priuat interdictum, conuenit communitati, bene tamen actiones quibus priuat suspensio.

Interdictum personale particulare est, quo vna persona vel plures, vt particulares personæ interdicuntur, & non vt sunt membra communitatis. Est autem interdictum personale non solum quando plures illæ personæ nominantur, seu interdictum specialiter fertur, sed etiam quando non nominantur, seu quando interdictum generaliter fertur: vt quando dicitur, *Interdicuntur omnes qui tale furium fecerint, aut qui tale furium fecerunt*: quia in vno & in altero casu non interdicuntur vt sunt membra communitatis, sed vt sunt particulares personæ.

Interdictum locale generale est, quo locus, qui à communitate occupatur, interdicuntur, vt prouincia, villa, & castrum.

Interdictum locale particulare est, quo interdictur vnus locus, vt vna Ecclesia, imò plura loca vt particularia loca, & plures Ecclesiæ vt particulares Ecclesiæ, & non vt sunt membra loci communitatis, nempe prouinciæ, aut villæ, seu non vt contentæ sub aliquo loco, quasi & per modum vnus illas continente ea proportionem, qua diximus de interdicto personali particulari.

DIFFICULTAS III.

Vtrum posito Interdicto locali, censetur positum personale, & e contra.

Conueniunt Doctores, posito interdicto locali, siue generali siue particulari, non censeri positum personale, nisi tantum respectu illius personæ, aut illarum personarum, ob cuius aut ob quarum culpam positum est interdictum locale, vt constat ex cap. *Si sententia*. 16. de Sententia excommunicationis, in 6. & posito interdicto personali particulari, non censeri positum aliud quod locale, vt ex se patet.

Est tamen difficultas, An posito interdicto personali generali, etiam censetur positum locale, id est, an interdicto personaliter populo, etiam censetur interdictus locus populi, videlicet villa.

Couarru.
Henrig.

Couarruias in cap. *Alma mater*. p. 2. §. 1. n. 7. & Henriquez cap. 42. in fine, partem affirmatiuam tuerunt, quia alias in loco populi interdicti, nempe in villa, possent Clerici diuina officia solemniter & apertis ianuis celebrare.

Nauarrus.
Ægidius.

Nauarrus verò cap. 27. num. 167. & Ægidius disp. 17. num. 20. partem negatiuam tradunt, &

merito: quia interdictum personale, etiam generale, est omnino distinctum & independentum à locali, ac proinde in loco populi interdicti possunt Clerici diuina officia solemniter & apertis ianuis celebrare, etiam si aliquando per accidens non liceat, quando scilicet nequeant non admitti interdicti ad templum, aut ad partes templo vicinas.

DIFFICULTAS IV.

Quæ personæ comprehendantur Interdicto personali.

Non procedit difficultas de interdicto personali speciali, quia eo tantum comprehenduntur personæ ad quas immediate & ratione dirigitur interdictum, siue exprimentur, vt interdicto specialiter lato, siue non exprimentur, vt in interdicto generaliter lato.

Circa interdictum ergo personale generale conueniunt Doctores, interdicta communitatis, v.g. populo, interdicti omnes personæ talis communitatis, tam inculpabiles quam culpabiles, vt constat ex cap. *Si sententia*. 16. de Sententia excommunicationis, in 6. (exceptis tamen Episcopis, vt constat ex cap. *Quia periculosum*. 4. de Sententia excommunicationis, in 6.) in quo nulla iniuria inculpabilibus, etiam si eo interdicti impediuntur ab eo quod eis particulatim conuenit, adhuc à celebrando; quia ex vna parte ab eo non impediuntur, vt est vnus iuris acquisiti, quia tamen impedit suspensio, sed vt est quadam participatio seu habitio rei diuinæ subiectæ dispositioni Ecclesiæ, quando adest rationabilis causa, & ex altera adest rationabilis causa, quia id est maxime excediens Ecclesiæ ad sui defensionem.

Est tamen discrimen inter innocentes & nocentes communitatis generaliter interdictæ, quod, vt deducitur in dicto cap. *Si sententia*. innocentes tantum sunt interdicti vt membra communitatis, ac proinde eo ipso, quod mutatione domicili aliter desinant esse membra communitatis, desinant esse interdicti, absque aliqua alia relaxatione; sicut qui post communitatem interdictam membra illius communitatis, sunt interdicti sententia antea lata contra communitatem; culpabiles verò seu nocentes etiam sunt interdicti vt particulares personæ, ac proinde quamuis desinant esse membra illius communitatis, manent interdicti.

Id autem quod diximus, nempe interdictum generali personali communitatis comprehenduntur personæ illius communitatis, est verum, quoniam personæ sint absentes: quia quamuis sint absentes, etiam pertinet ad eam communitatem, ac proinde quando populus interdictus, etiam interdicuntur habitantes in suburbis, & in vicinis continentibus; quia quamuis ibi habitant, sunt partes illius populi, imò (vt contra non paucos docent Henriquez cap. 42. & Siluester) personæ quæ habent domicilium in oppido populi interdicti, quamuis habeant domicilium in loco interdicti. Et etiam comprehenduntur pueri ratione vincti. Et etiam comprehenduntur pueri ratione vincti, non tamen infantes, nec amentes, quod effectus interdicti in prohibitione confilientes, non quia sunt innocentes, sed quia sunt incapaces po-

10 hibitionis; benè tamen quoad priuationem sepulture, quia huius priuationis sunt capaces, ex qua priuatione in alios fideles redondat indirectè prohibitio sepeliendi illos in loco sacro.

Nec dicto interdicto comprehenditur ille qui illud posuit, quia nullus potest se ipsum punire, quia non habet iurisdictionem coactiuam in se ipsum; benè tamen comprehenditur interdicto locali tam particulari quàm generali, non immediate ex ipso interdicto, ob rationem dictam.

Nomine populi interdicti non comprehenduntur Clerici (ac proinde multò minus Religiosi) nec contra nomina Cleri interdicti comprehenditur populus, ut dicitur in dicto cap. *Sententia*. quia Clerus & populus sunt distinctæ communitates, utpote quæ distinctis legibus gubernantur. Nomine tamen vniuersitatis interdictæ etiam comprehenduntur Clerici, ut contra Siluestrum & Angelum docent Auila ubi supra, & Aegidius num. 10. imò etiam Religiosi qui sunt membra illius, quia omnes prædicti efficiunt eam communitatem, & nomine familiæ interdictæ etiam comprehenduntur Clerici familiæ, quia etiam Clerici sub familiâ comprehenduntur. Quia tamen familia non est propriè communitas, quamuis sit alicuius Magnatis, quia non regitur proprijs legibus, aut regulis perpetuis, ideo interdictum familiæ, quamuis Magnatis, non est generale, sed particulare, ut contra Aegidium aduertunt Sayrus & Auila ubi supra; ac proinde persona familiæ semel interdicta, quamuis desinat esse illius familiæ, manet interdicta, quia est particulariter interdicta, & non generaliter, ut membrum communitatis. Nec nomine populi interdicti comprehenduntur, qui studiorum aut negotiorum causa in loco dicti populi commorantur, quamuis diutius commorentur, ut aduertunt Sayrus, Auila, & Aegidius, quia isti non sunt membra illius populi.

Et nomine Cleri interdicti non comprehenduntur Religiosi, quamuis Clerici, nisi qui habent beneficium, ratione cuius efficiunt vnum corpus cum Clericis secularibus, ut contra Coartupiam 2. p. §. 1. aduertunt Sayrus, Auila, & Aegidius ubi supra; quia Religiosi sunt distincta communitas à communitate Clericorum secularium, quæ nomine Cleri significatur; quia Religiosi & Clerici seculares habent distinctas & peculiare constitutiones, quibus peculiariter gubernantur. Nomine tamen Cleri interdicti post Tridentinum sess. 23. cap. 6. de Reformatione, non comprehenduntur, qui non gaudent priuilegio fori, etiam si gaudeant priuilegio canonis.

DIFFICULTAS V.

Quæ loca comprehendantur Interdicto locali.

Conueniunt Doctores, interdicto locali generali oppidi etiam comprehendi suburbia & ædificia continentia, ut decernitur in c. *Sententia*. 17. de Sententia excommunicationis, in 6. Ideo autem voluit Pontifex in hac materia, quamuis odiosa, nomine oppidi comprehendi prædicta, ne sententia interdicti ferè frustraretur, quia ciues facillè possunt ad suburbia & ædificia continentia ad diuinam celebranda & audienda conue-

nire; quod communiter Doctores existimant verum, quamuis suburbia & ædificia non sint subiecta dominio temporali oppidi interdicti, ob cuius culpam fuit interdictum, quia id Pontifex absolute & absque vlla limitatione decernit, & quamuis non sint in iurisdictione Ecclesiastica interdicentis, quia eodem modo interdictum frustraretur. In hoc autem casu interdictum extenditur ad ea loca non iurisdictione ordinaria interdicentis, sed aut delegata à Pontifice, aut iure communi lato ab ipso in dicto cap. Illa autem ædificia ad hunc effectum dicuntur continentia, quæ ita propinqua sunt oppido, ut facillè & commodè possint adiri à populo, ut quando est maior coniunctio ad oppidum quàm vnus miliarij, quæ arbitrio prudentis discernenda est.

Et ob dictam rationem, quando oppidum generaliter interdicatur, etiam interdicuntur Ecclesiæ exemptæ à iurisdictione Episcopi, ut Religiosorum; quia scilicet alias frustraretur interdictum oppidi, quod iam præcepit Tridentinum sess. 25. c. 12. de Reformatione. Quando verò omnes Ecclesiæ oppidi speciali interdicto ab Ordinario interdicuntur, non interdicuntur Ecclesiæ exemptæ, quia istæ non possunt ab Ordinario specialiter interdicti.

Et ob supra dictam rationem decernitur in dicto c. *Sententia*. quod quando Ecclesia aliqua interdicatur, eo ipso interdicatur Capella ipsi contigua, & cimiterium ipsi contiguum, secus verò quando non sunt contigua.

Obseruandum est, ut aduertunt communiter Doctores, interdictis generaliter terris alicuius Domini, eo ipso intelligi interdictam omnem terram in quam habet iurisdictionem, quamuis ei sit data in feudum, aut emphyteusim, aut in dotem vxoris, aut in usufructum; non tamen eam quam habet in pignus, quia ista nullo modo est illius; nec eam cuius tantum habet dominium directum, ut est terra quam alij, dedit in feudum, quia tali interdicto non puniretur ipse; nec eam terram quam acquirit post latum interdictum, ut contra Aegidium & alios docent P. Auila part. 5. Auila. disp. 1. dub. 3. Siluester & Sayrus, quia sententia Siluester. non extenditur ad futura, quando in ea id non exprimitur aut indicatur. Est tamen discrimen inter personas quæ de nouo adueniunt populo generaliter interdicto, & inter terram de nouo à Domino acquisitam, quod hæc non sit pars terræ antea interdictæ, personæ verò illæ sunt pars populi antea interdicti, & ideo sunt interdictæ, non verò terra illa.

Terra tamen illa, quam Dominus alienat, desinit esse interdicta, ut contra Sayrum & Auilam docent Aegidius & alij, quia alienatione desinit esse illius, & solum erat interdicta quatenus erat illius.

DIFFICULTAS VI.

Quos effectus habeat Interdictum.

Supponimus, interdictum posse ab ipso latore limitari quoad effectus, quia non sunt iure connexi, sicut sunt effectus excommunicationis.

Conueniunt ergo Doctores, interdicto absolute & absque vlla limitatione lato, quod est integrum, tria prohiberi. Primò, celebrationem, seu

Fff 2 publi-

publicam dictionem diuinorum officiorum, & etiam auditionem eorum publicè, non priuatim dictorum. Secundò, aliqua Sacramenta, præsertim eorum susceptionem. Tertiò, Ecclesiasticam sepulturam, vt constat ex cap. *Si sententia*. 16. & ex cap. *Si ciuitas*. 17. & ex cap. *Alma mater*. 24. de Sententia excommunicationis, in 6. & ex cap. *Responsio*. 43. de Sententia excommunicationis, & ex c. *Quod in te*. 11. de Pœnitentijs & remissionibus.

DIFFICULTAS VII.

De primo effectu Interdicti.

17

Primus ergo effectus interdicti integri est prohibitio celebrationis & auditionis officiorum diuinorum celebratorum. Ea autem dicuntur diuina officia, quæ nomine Ecclesiæ, seu à Clerico vt ministro publico fiunt, non verò quæ fiunt priuato, modo quo à laicis fieri possunt & solent sine respectu ad ritum Ecclesiasticis proprium, de quo videri possunt P. Suarez d. 34. sect. 3. & Aui-
Suarez. Aui- la par. 5. disp. 4. sect. 1.

Circa quem effectum Iure antiquo tempore interdicti localis generalis concessum erat Clericis pastoribus in cap. *Permittimus*. 57. de Sententia excommunicationis, semel in hebdomada Missam celebrare pro conficienda Eucharistia seruanda pro infirmis, & in cap. *Quod in te*. 11. de Pœnitentijs & remissionibus concessum erat Clericis in Ecclesijs conuentualibus Horas canonicas legere, non cantare, & non pluribus quàm tribus simul, iam tamen Iure nouo Bonifacius VIII. in cap. *Alma mater*. 24. de Sententia excommunicationis, in 6. concessit Primò, vt omnes ministri Ecclesiæ non interdicti personaliter possint tempore interdicti localis Missas quotidie celebrare in Ecclesijs & monasterijs, & alia diuina officia, sicut si non esset interdictum, tanuis tamen clausis, & exclusis excommunicatis & interdictis, & campanis non pulsatis, & submissa voce; ita vt extra Ecclesiā audiri non possint, in quo cap. (sicut & in aliquibus alijs) nomine diuinorum officiorum non intelliguntur administratio & susce-
Suarez. Aui- ptio Sacramentorum, vt ex contextu deducitur.

18

Dicta ergo concessio tantum facta est pro interdicto locali, vt constat ex contextu, & non speciali, sed pro generali, vt docent cōmuniter Doctores, & deducitur ex ipso cōtextu, & ex fine Pontificis, & ex vsu: & fit pro Ecclesijs etiā Hospitalium, & Monasterijs, vbi ordinariē fideles solent ad id congregari; nō verò pro alijs locis extraordinarijs, quamuis approbatis ad celebrandum Sacrum, vt pro Oratorio approbato; quia non dicuntur Ecclesiæ, nec Monasteria. & in dicto cap. vbi fit dicta concessio, tantum fit mentio Ecclesiarum & Monasteriorum: & multò minùs pro locis non privilegiatis: Sayrus ergo & Aui-
Sayrus. Aui- la, qui dicunt, dictam concessionem fieri pro omnibus locis, etiā in quibus aliās, seclulo interdicto, possunt diuina celebrari, nimis extendunt concessionem Pontificis. Existimamus ergo, extra dictas Ecclesias & Monasteria non posse Missas quotidie celebrari, nec officia diuina conuentualiter dici.

19

Et dicta concessio fit Clericis, quia fit ministris Ecclesiæ, quibus ex officio conuenit diuina celebrare, aut eis inferuire, cū Pontifex velit in Ec-

clesijs & Monasterijs officia diuina solita dici, & proinde etiam fit omnibus personis Religiosis, etiam feminis, & etiam personis non religiosis deputatis ad seruendum diuinis officijs, vt scriptis. Fit autem omnibus Clericis, etiam minoribus tantum Ordinibus initiatis, imò & prima tantum tonsura non coniugatis, quia omnes isti sunt ministri Ecclesiæ, non tamen coniugatis, quamuis non bigamis, & quamuis gestantibus tonsurā & habitum clericale, quia isti non gaudent nisi privilegio canonis & fori, vt constat ex cap. vnico, de Clerico coniugatis, in 6. Quod verum existimamus contra Aui-
Suarez. Aui- lam, quamuis ex mandato Episcopi aliam Ecclesiā inseruiant, dum non sint deputati ad seruendum diuinis officijs. Et fit etiam Clericis extraneis alterius Ecclesiæ aut Monasterij. Ita tamen prædictis permittitur celebratio diuinorum, vt crediderim, eis non permitti purè assistere, nisi assistant quasi ministri, seu quali vnus ex dicentibus aut inferuentibus, quamuis re ipsa nec dicant nec inferuiant, sicut solent nonnulli Canonici assistere, quia eis tantum conceditur celebratio diuinorum. Et ob hanc rationem Aui-
Suarez. Aui- lam existimamus, Sacerdotem non posse communicare de manna aliena, quia ei tantum permittitur celebrare.

Prædicta tamen concessio fit cum quatuor moderationibus. Prima est, quòd id fiat iunctis clausis. Secunda, quòd fiat submissa voce, ita vt vocaliter non possit à forissecis audiri, aut videtur. Tertia, quòd fiat non pulsatis campanis, submissa autem à Doctores, ad conuocandum populum ad diuina officia. Vnde non prohibetur pulsatio campanæ quoad concionem, nec quoad solutationem Angelicam, nec quoad delinquendum horas diei, nec videtur prohibita pulsatio campanulæ dum eleuatur Eucharistia (etiā si Doctores communiter oppositum doceant) quia non fit ad conuocandum populum, sed ad captandam attentionem, iam existentium in templo, & assistentium Sacrificio, vt adorent Eucharistiam. Quarta est, quòd excludantur excommunicati & interdicti: vbi per interdictos etiam intelliguntur, qui causam interdicti non dederunt, & tantum sunt interdicti ratione ipsius loci: aliās interdictum generale locale ferè relaxaretur in eorum quod satis insinuat in textu, dum ante dictam concessionem dicitur, quòd non fiat relaxatio interdicti, nec quoad delinquentes, quamuis iam pœnitentes, & paratos satisfacere: nec quoad eos qui non deliquerunt, nisi tantum quòd eis, cum sanis, conferatur Sacramentum Pœnitentiæ. Cui accedit, quòd postea innocentes etiam dicuntur interdicti, quia innocentes certis quibusdam constitutibus permittuntur accedere ad altare, non verò illi qui causam interdicti dederunt.

Vnde laici qui non habent privilegium, quamuis innocentes, non possunt diuinis officijs assistere: nihilominus, carentes vsu rationis non sunt excludendi, vt contra Nauarrum docent Aui-
Suarez. Aui- la & Egidius, tum quia isti non sunt capaces prohibitionis, tum etiam quia non assistant humana ratione, & assistentia tantum humana prohibetur. Et ob hanc posteriorem rationem non sunt excludendi interdicti dormientes, si constet eos non esse euigilatu-
Suarez. Aui- rum tempore officiorum, nec excludendi sunt adulti innocentes habentes privilegium Bullæ aut aliud: imò isti diebus festis & Ag-
Suarez. Aui- lam nentur audire Sacrum, vt contra Aui-
Suarez. Aui- lam

Henrig.
Sotus.

dium docent Henriquez lib. 13. cap. 48. & Sotus in 4. dist. 22. quaest. 3. art. 1. quia eo privilegio aufertur prohibitio assistendi; hac autem ablata, præceptum assistendi ipsa prohibitione impeditur expeditur, reuiviscit, & obligat (aliis Clerici privilegiati in dicto cap. *Alma mater*. non teneantur) quia quamvis possimus non vti privilegio, quando non est præceptum oppositi, secus tamen quando est.

22 Observandum est, quando alicui particulari conceditur privilegium celebrandi, aut assistendi divinis, etiam ipsius familiares domesticos possent cum eo assistere, ut expressè conceditur in cap. *Licet*. 11. de Privilegijs, in 6. non tamen familiares communitatis privilegiatæ, ut dicitur in eodem cap. quamvis possint familiares proprii singulorum personarum communitatis. Per familiares autem domesticos intelliguntur non omnes familiaris, ut quidam immerito volunt, sed tantum qui dominum comitari solent, ut docent Nauarrus cap. 27. num. 180. Auila & Egidius; quod est verum, etiam si habitent extra domum, imò loco eorum qui ob absentiam vel aegritudinem non committantur dominum, possunt assumi alij.

Nauarrus.
Auila.
Egidius.

23 Circa eundem primum effectum interdicti conceditur Secundò in dicto cap. *Alma mater*. ut in festiuitatibus Natiuitatis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, & Assumptionis Virginis (quibus Martinus V. addidit festiuitatem Corporis Christi, & Eugenius IV. totam Octauam) diuina officia solemniter celebrentur, ac si non esset interdictum, exclusis tamen excommunicatis, sed non interdictis; ita tamen, ut qui causam interdicti dederunt, non appropinquent altari. ubi nomine interdictorum comprehenduntur etiam localiter tantum interdicti, ut ex contextu ipso deducitur.

Circa hanc secundam concessionem est difficultas Primò, An per festa Paschatum intelligantur primi tantum dies.

24 Henriquez cap. 47. & Suarez disp. 34. sect. 1. docent, tantum intelligi primos dies, quia in Paschate Natiuitatis, secundus dies est festum S. Stephani, ac proinde idem videtur de alijs Paschatibus.

Sotus.
Auila.

Sotus verò in 4. dist. 22. quaest. 3. art. 1. & Auila 5. part. disp. 4. sect. 2. dub. 9. docent, & merito, comprehendendi omnes dies festiuos. Et in primis in Paschate Resurrectionis & Pentecostes id non potest negari, quia omnes illi dies festiuus tantum pertinent ad ea mysteria, & in eorum honorem obseruantur: in Paschate quoque Natiuitatis negandum non est, reliquos dies festiuos post primum, siue duos siue tres, etiam pertinere ad festiuitatem Natiuitatis, quamuis principaliter ad alios Sanctos, & obseruari non tantum in eorum honorem, sed etiam in honorè Natiuitatis, quia quamuis in honorem Sanctorum non obseruantur, etiam obseruantur in honorem Natiuitatis, saltem duo post primum, sicut fit in alijs Paschatibus: & ut obseruetur tertius dies post primum ubi obseruatur, non parum iuuat Natiuitas Christi.

25 Incipiunt autem singuli dicti dies festiuus à primis Vesperis, quia inde incipiunt eorum solemnitates quoad celebrationem, exceptis festiuitatibus Resurrectionis & Pentecostes, quæ incipiunt à Missa Vigiliæ, quia in earum Vigilijs Missa per anticipationem fit de ipsis festiuitatibus: finiuntur autem festiuitates singulorum dierum in Com-

pletorio inclusiue, & non in secundis Vesperis, ut contra non paucos docent Auila & Egidius, *Auila*. quia Completorium etiam pertinet ad celebrationem illius diei. *Egidius*.

Circa eandem secundam concessionem Secundò est difficultas, An in his festiuitatibus tantum permittantur Missa & alia diuina officia, an etiam Communio.

Supponimus, eis, qui dederunt causam interdicti locali generali, qui eo ipso sunt personaliter interdicti, non permitti Communionem, quia eis non permittitur accedere ad altare, absque quo modo ordinari non est Communio.

Circa alios qui tantum sunt localiter interdicti, Suarez disp. 33. sect. 1. & Egidius docent, eis permitti Communionem, quia eis permittitur participatio diuinorum, sub quibus comprehendi videtur Communio. *Suarez*. *Egidius*.

Auila verò 5. part. dist. 4. sect. 2. dub. 12. & Siluester v. *Interdictum*. 5. num. 3. docent, eis non permitti Communionem, & merito: quia eo interdicto prohibita est Communio, & in c. *Alma mater*. tantum conceditur celebratio Missæ & aliorum diuinorum officiorum; ac proinde quando in eo permittitur participatio diuinorum, non conceditur aliquid noui, sed participatio dictorum: cuius signum est, quòd ea diuinorum participatio etiam permittitur personaliter interdictis, quibus non permittitur accedere ad altare.

26
Auila.
Siluester.

DIFFICULTAS VIII.

De secundo effectu Interdicti.

Supponimus, interdicto etiam prohiberi aliqua Sacramenta, præsertim eorum susceptionem, ut constat ex c. *Si sententia*. 16. de Sententia excommunicationis, in 6. & ex cap. *Responsio*. 43. de Sententia excommunicationis, sed non omnium, quia non prohibetur Baptismus, nec Confirmatio, ut constat ex c. *Quoniam*. 19. de Sententia excommunicationis, in 6. imò nec solemnitates eorum, ut ex eodem deducitur: nec prohibetur Sacramentum Penitentiae, non tantum constitutis in articulo mortis, sicut nec olim, sed nec sapis; quia id conceditur in cap. *Alma mater*. exceptis qui aliqua culpa causam interdicto dederunt, nisi prius de delicto satisfaciant, aut dent sufficientem cautionem de satisfaciendo; aut si neutrum possint, iurent se, quam primum possint, satisfacturos, aut adiuturos quantum possint, ut Ecclesiae satisfiat à delinquentibus, ut dicitur in c. *Alma mater*.

Nec prohibetur Sacramentum Matrimonij, ut contra nonnullos docent Auila 5. part. disp. 4. sect. 1. dub. 6. Egidius disp. 1. num. 48. & communiter Doctores: quia quamuis in c. *Si sententia*. 16. de Sententia excommunicationis, in 6. generaliter prohibeatur susceptio Sacramentorum, exceptis casibus in Iure expressis, & Sacramentum Matrimonij non excipitur; id tamen intelligitur de Sacramentis commissis administrationi Ecclesiae: administratio autem Sacramenti Matrimonij non est commissæ Ecclesiae seu ministris ab ipsa ordinatis, aut deputatis, sed tantum ipsis contrahentibus; benedictiones tamen nuptiales fieri non possunt, quia sunt officia diuina.

Prohibetur tamen Communio absque celebratione adhuc Sacerdotibus, ut contra Suarez & Egidium docent Auila, & alij: quia Iure antiquo *Auila*. etiam

27

28

etiam erat prohibitum Sacramentum Eucharistię, quia non erat exceptum, nisi constitutis in articulo mortis, vt constat ex c. *Quod in te. 11.* de Pœnitentia & remissionibus, & ex cap. *Permittimus. 57.* de Sententia excommunicationis, in cap. autem *Alma mater.* tantum permittitur celebratio Missę, non Communio more laicorum.

Prohibetur etiam Extrema Vnctio adhuc Clericis, non tamen Religiosis Mendicantibus, nec Religiosis nostrę Societatis ex privilegio, nec habentibus Bullam Cruciatam: imò etiā his qui habent Bullam, non prohibetur Sacramentū Ordinis, quod etiā interdicto prohibetur, quia habentes Bullam possunt omnia Sacramenta suscipere.

DIFFICULTAS IX.

De tertio effectu Interdicti.

²⁹ **S**upponimus, interdicto priuari corpora sepultura sacra seu Ecclesiastica (non tamen non sacra, seu non Ecclesiastica) vt constat ex cap. *Quod in te. 11.* de Pœnitentia & remissionibus; nihilominus interdictus, semel sepultus, quamvis illicitè, non est exhumandus. Qui verò ob interdictum sepultus est in loco nō sacro, interdicto ablato exhumandus est, & in loco sacro sepeliendus.

Excipiuntur tamen in eo cap. Clerici, qui non sunt personaliter specialiter interdicti, & interdictum seruauerunt, qui possunt in cœmeterio sacro, quamvis interdicto, sepeliri (quod non pauci extendunt ad interiora templi sine campanarum pulsu, & cum silentio. Post cap. tamen *Alma mater.* quamvis sit interdictum locale generale, possunt etiam sepeliri cum solemnitate, & intra templum, cum moderationibus ibi præscriptis; & in supra dictis festiuitatibus, etiam absque dictis moderationibus: & post Concilium Constantiense possunt quæcumque personæ, quamvis personaliter interdictæ, eo modo sepeliri in loco sacro non interdicto, quando non sunt denunciatae.

³⁰ Id verò quod addunt Sotus in 4. dist. 22. q. 3. att. 1. & Auila 5. par. disp. 4. sect. 3. dub. 4. nempe laicum, qui tempore interdicti ex privilegio tantum potest assistere diuinis, nulla facta mentione sepulturæ sacre, & quemlibet alium in dictis festiuitatibus, posse sepeliri in loco sacro, absque sufficienti fundamento dicitur, vt aduertunt Suarez disp. 38. sect. 1. & Egidius num. 55: quia in dicto privilegio, nec in dictis festiuitatibus non fit mentio, adhuc implicita, sepulturæ sacre, quia hæc est distinctissima ab officiis diuinis.

³¹ Circa interdictum cum limitatione latum, quo quis interdictus ab ingressu Ecclesię, obseruandum est, eo prohiberi audire officia diuina, & ea celebrare intra Ecclesiā (per Ecclesiā autem etiam intelligitur cœmeterium; quia in eo potest absque vllō privilegio celebrari) & etiam in loco sacro sepeliri, si impœnitens moriatur, vt constat ex cap. *Is cui. 20.* de Sentent. excom. in 6. imò etiam prohiberi Sacramenta administrari, & suscipi, vt contra Henriquez & Auilam docent Siluester v. *Suspensio.* num. 5. & Egidius, quia Ecclesiā non tantum instituta est ad diuina officia celebranda, sed etiam ad Sacramenta administranda & suscipienda: eo tamen non prohiberi intra Ecclesiā priuatim orare, vt contra Monaldum docent communiter Doctores; quia Ecclesiā non est ad id per se instituta.

DIFFICULTAS X.

Quomodo interdictus possit exerceri a quibus est interdictus.

Conueniunt Primò communiter Doctores, personas personaliter interdictas, siue specialiter siue generaliter, siue Clericum siue laicum, violando interdictum, id est, efficiendo id quod interdicto prohibetur, peccare: imò id esse peccatum mortale ex obiecto; quia persona interdicta remouetur à supradictis rebus, quæ sunt grauiter suo obiecto, vt sunt administratio & suscipio Sacramentorum, celebratio & auditio diuinarum, & Ecclesiastica sepultura. Addidimus, id esse peccatum mortale ex obiecto; quia ex leuitate materię, aut ex defectu plenę deliberationis, potest esse tantum veniale.

Conueniunt Secundò communiter Doctores, Clericos violando interdictum locale, siue celebrando officia diuina absque moderationibus præscriptis in cap. *Alma mater.* siue non excludendo non privilegiatos, peccare mortaliter ex obiecto, quia quodlibet ex his duobus est graue ex obiecto, & Clericis directè prohibitum.

Conueniunt Tertiò communiter Doctores contra Caietanum & Nauarrum, laicum, quamvis non interdictum personaliter, verè peccare assistendo diuinis, & Sacramenta suscipiendo in loco interdicto; quia etiam laico siue directè siue indirectè prohibetur assistere diuinis, & Sacramenta suscipere in loco interdicto, vt supponitur in cap. *Sententia. 16.* & in c. *Alma mater. 24.* de Sententia excom. in 6. & in alijs capitulis. Et sanè non ob aliam rationem laicus localiter interdictus excludendus est à diuinis officijs, nisi quia prohibitus est eis assistere: imò peccat mortaliter ex obiecto, vt contra Sotum & Auilam docent Suarez disp. 34. sect. 4. & Egidius num. 69. quia ex vna parte est laico prohibitum, & ex altera est quid graue ex obiecto.

DIFFICULTAS XI.

Quomodo possit communicari cum persona interdicta.

Conueniunt Primò Doctores, nullum esse prohibitionem, qua laici directè prohibentur communicare cum interdictis, quamvis nominatim denunciatis, adhuc in diuinis, nisi in sepultura Ecclesiastica; quia nō est ius aliquod obligans laicos ad vitandum illos, nisi ad non exhibendum illis sepulturam in Clementina 1. de Sententia excommunicationis. Prohibitione tamen, quæ interdicti prohibiti sunt ab exercitio diuinarum, prohibentur alijs secundariò eos inducere ad exercitium diuinarum, quando interdicti futurum est illicitum, ne cooperentur peccato interdictorum.

Conueniunt Secundò, Clericos prohibitos esse celebrare diuina coram interdictis: & eos, quibus commissæ sunt cura Ecclesię, prohibitos essemittere interdictos interesse diuinis, vt patet ex varijs capp. Iuris sæpè citatis.

Obseruandum est, prædicta quoad laicos in sepeliendo corpora interdictorum, & quoad Clericos in celebrandis diuinis coram interdictis, non

tum esse vera de interdictis denunciatis. Censetur autem denunciati omnes populares, populo ipso ab homine seu à Iudice publicè interdicto, aut si interdicti sunt à Iure, quando à Iudice denuntiantur.

DIFFICULTAS XII.

Quas penas incurrant violentes Interdictum.

35 **C**onueniunt Primò Doctores, Clericos, siue saculares siue regulares, violentes interdictum, siue personale siue locale, exorcendo solemniter actum Ordinis, fieri irregulares, etiam quando non est censura, vt deducitur ex cap. *Is cui.* 20. de Sententia excommunic. in 6. Deinde modo dicto, aut quouis alio violentes interdictum, fieri ineligibiles passiuè, & ineligentes actiuè, ad dignitates Ecclesiasticas, vt constat ex cap. *Is cui.* 18. de Sententia excomm. in 6. & ex cap. 1. de Postulationibus, nihilominus non priuari usu iurisdictionis Ecclesiasticæ exterioris, vt contra non paucos aduertit Egidius dub. 4.

36 **C**onueniunt Secundò, Religiosos & exemptos, præsumentes illicitè celebrare diuina in locis interdictis, aut coram excommunicatis vel interdictis non toleratis, suspendi, seu interdicti ab ingressu Ecclesiæ, donec satisfaciant Iudici à quo sententia fuit lata, vt constat ex cap. *Episcoporum.* 8. de Priuilegijs, in 6. & non tantum exemptos à iurisdictione Ordinaria, sed etiam non exemptos, vt contra Auilam 5. par. disp. 5. dub. 4. docet Egidius dub. 4. vt ex dicto cap. efficaciter deducitur.

Egidius.

Conueniunt Tertiò, Religiosos, non seruantes interdictum quod seruatur ab Ecclesia Cathedrali matrice, aut à parochiali loci in quo sunt, excommunicari ipso facto in Clementina 1. de Sententia excommunicationis, & Dominum temporalem alicuius loci, qui compellit Clericum vt solemniter & publicè celebret diuina in loco interdicto, & etiam eum qui sonitu campanæ aut voce præconia præsumit conuocare plebem ad audienda diuina in loco interdicto, & etiam eum qui impedit ne excommunicati aut interdicti, admoniti egredi de templo, egrediantur, & etiam ipsum excommunicatum aut interdictum admonitum nolentè egredi, excommunicari ipso facto excommunicatione Papæ reseruata in Clementina 2. de Sententia excommunicationis.

DIFFICULTAS XIII.

Ob quas causas ferri possit Interdictum.

37 **C**onueniunt Doctores, nullum interdictum posse ferri adhuc validè absque culpa, quia interdictum est pœna: interdictum tamen locale, siue generale siue particulare, & interdictum generale personale, posse ferri ob culpam alienam, vel communis, vel Domini aut rectoris temporalis, vt indicatur in c. *Si sententia.* 16. de Sententia excommunicationis, in 6. & in cap. *Non est vobis.* de Sponsalibus; quia ex vna parte tunc pœna in particulares vt partes communis redundans, est proportionata culpæ, quæ fuit communis aut capitis communis, & ex altera, interdicto non priuantur eis, quibus priuantur vt

sunt vsus alicuius iuris acquisiti, sed vt sunt quædam participatio rei diuinæ subiectæ Ecclesiæ, quando adest rationalis causa, vt adest quando est culpa communis, aut capitis communis. Et ob hanc rationem dicta interdicta possunt ferri ob culpam Episcopi habentis iurisdictionem Ecclesiasticam, non temporalem, vt contra Henriquez & contra Cardinalem docent Couarruias in cap. *Alma mater.* part. 2. §. 1. & Auila 5. part. disp. 3. dub. 2. & communiter Doctores, & in cap. *Sane.* 11. de Officio delegati.

Ob culpam tamen capitis communis, detinentis æs alicuius, non potest adhuc validè ferri interdictum generale locale absque licentia Papæ, vt decernitur in Extrauagante *Promde.* de Sententia excommunicationis, in communibus: nec ob culpam alicuius priuati ferri potest interdictum locale, siue generale siue particulare, neque interdictum generale personale, vt contra Henriquez & Auilam docent Egidius disp. 17. num. 24. Sayrus & Suarez; quia tunc pœna esset improporcionata & iniusta culpæ (ac proinde nulla) quia dicta interdicta sunt pœna communis, & dicta culpa nullo modo est communis, quia non est ipsius, neque capitis ipsius.

Interdictum verò particulare personale non potest ferri adhuc validè, nisi ob culpam propriam, vt contra Henriquez & Auilam docent Sayrus lib. 5. cap. 11. & Suarez disp. 36. sect. 3. quia tale interdictum est pœna propria, quæ absque culpa propria nequit iuste (ac proinde nec validè) infligi.

Est tamen difficultas, An interdictum possit ferri ob culpam venialem: & tantum procedit de interdicto particulari personali, quia reliqua interdicta, vt potest grauius pœna, nequeunt adhuc validè ferri, nisi ob culpam mortalem, & non ob quamcumque, sed ob valde grauem. Vnde non procedit de interdicto particulari personali non puro, id est coniuncto locali, siue generali siue particulari, quia istud particulare personale tantum potest ferri ob culpam grauem, sicut & ipsum locale cui adiungitur; quia vtrumque fertur indiuisibiliter, & ob eandem culpam, & non procedit de quocumque interdicto particulari personali puro, sed de integro, & absolute & simpliciter lato: quia si tantum esset ab ingressu Ecclesiæ ad breue tempus, posset, vt potest leuis pœna, ob culpam leuem seu venialem ferri.

Henriquez ergo cap. 50. & Auila dub. 2. docent, interdictum particulare personale purum intergrum ferri posse ob culpam venialem, quia etiam excommunicatio minor potest ferri ob culpam venialem, & est maior pœna, quam dictum interdictum.

Suarez & Egidius vbi supra, & Vasquez 1. 2. disp. 58. num. 50. docent, non posse ferri adhuc validè, nisi ob culpam mortalem, quia eis videtur grauis pœna.

Nos tamen existimamus, interdictum particulare personale purum integrum, quando est latum à Iure, vel generaliter ab homine, & non est reseruatum, posse ferri ob culpam tantum venialem; quia istud ex vna parte non est priuatio intensiuè maior quam excommunicatio minor, & ex altera ita facile potest auferri, ac excommunicatio minor; quia potest auferri à Confessario ordinario, vt dicemus Difficultate xvi. sicut ex-

communicatio minor, ut diximus Tractatu de Censuris in communi, Difficultate x. nihilominus si feratur ob culpam ex obiecto grauem, non incurritur ob solam venialem, quando aliqua causa excusatur quis à mortali. Addidimus, *quando est latum à iure, vel generaliter ab homine*; quia si est specialiter ab homine, etiam non potest ferri nisi ob culpam grauem, quia difficile tollitur; quia tantum potest tolli in foro exteriori, sicut etiam excommunicatio minor, si ab homine specialiter feratur, non posset ob culpam tantum venialem ferri ob eandem rationem.

41 Ex dictis constat, omnia, quæ exstant à culpa, prærequisita ad interdictum, mortali aut veniali, pro diuersitate interdictorum, impedire incurfionem interdicti, quam etiam impedit ignorantia probabilis ipsius interdicti, quando latum est ab Ordinarijs (ut significatur in cap. *Ut animarum*, 2. de Constitutionibus, in 6.) & etiam iusta appellatio facta ante incurfionem ipsius interdicti (nisi quando Iudici concessum est, ut non obstante appellacione procedat in causa) de quibus latè egimus Tractatu de Censuris in genere.

42 Obseruandum est, in quo Doctores conueniunt, interdictum ferri posse non tantum ut censuram, id est ut penam medicinalem, & solum ob contumaciam respectu Ecclesiæ præcipientis, sed etiam in puram penam, & ob peccatum quod solum sit contra Ius naturale aut diuinum, ut diximus Tractatu de Censuris in communi, Difficultate xviii, ubi alia tradidimus generaliter necessaria ad lationem interdicti & aliarum censurarum.

DIFFICULTAS XIV.

Qui possint interdicere.

43 Conueniunt Doctores, eos omnes & solos, qui habent iurisdictionem Ecclesiasticam in foro exteriori, siue ordinariam siue delegatam, posse interdicere, sicut etiam excommunicare & suspendere, etiam si Prælati Religionum ex defectu tudine nequeant localiter interdicere, ut aduertit Auila 5. par. disp. 2. dub. 1.

Auila.

43

Potestatem tamen interdicendi, siue ordinariam siue delegatam, nec licite nec valide potest exercere excommunicatus non toleratus, nec suspensus non toleratus, in quo Doctores conueniunt; nec posse valide etiam toleratum, adhuc quando pronocatur à fidelibus (& cōsequenter nec licite) quia non obligat suo præcepto, aut quasi præcepto, cum liberum sit subditis non communicare cum eo in actionibus iurisdictionis, quibus excommunicatione & suspensione priuatur; ac proinde requiritur valide interdictum ligare, quia incurfio illius supponit inobedientiam, quæ tunc non reperitur.

Et ob dictam rationem Ordinarius excommunicatus, aut suspensus non toleratus, non potest adhuc valide potestatem interdicendi delegare; quia id est actus iurisdictionis; poterit tamen valide, quando est toleratus (etiam si illicite id efficiatur, quando ipse se ingerit) quia eo ipso, quod Ecclesiæ eum tolerat, relinquit illum sufficientem ut possit valide exercere actum iurisdictionis, qui non sit præceptum, sub conditione tamen, si acceptetur.

Interdictus tamen, quamuis non toleratus, potest valide & licite interdicere: quia interdictum non est priuatus iurisdictione, neque prohibet illam exercere.

Obseruandum est ex cap. 1. de Sententiæ excommunicationis, in 6. interdictum non potest ferri nisi in scriptis, & causam interdicti exponendo: ferri tamen valide, ut supponitur in dicto cap. in quo, qui aliter fert interdictum, suspenditur, seu potius interdictus per vnum mensem ab ingressu Ecclesiæ, & à diuinis Officijs, & ut interdictum latum contra participantes, seu communicantes cum excommunicatis in eis in quibus secundum Ius tantum incurritur excommunicatio minor, sit validum, requiri, eos participantes nominatim moneri tribus monitionibus, vel vna pro tribus, cum intervallo interitinoque competenti, ut constat ex cap. *Statutum*, 13. de Sententiæ excommunicationis, in 6. iunctis capitulis *Statutum*, 3. & *Constitutionem*, 9. eodem Titulo.

DIFFICULTAS XV.

Qui possint interdicere.

Conueniunt Doctores, omnes baptizatos & uos adultos, excepto Papa, interdicere posse, non tantum ut singulares personas ratione sui, sed etiam ut partes communis, & etiam loca, sed non nisi vt circumstantias, quod idem est, ut personas interdicti seu prohiberi in eis locis diuina celebrare, & eis assistere, & Sacramenta aliquo recipere, & sepeliri. Eos quoque qui semel sunt interdicti, posse iterum & iterum interdicti. Iustitiam verò non posse interdicere, nec perpetuo amittere, non solum interdicto personali particulari, quia requirit culpam in sic interdictis, cuius prædicti sunt incapaces, sed nec aliquo alio quoad effectus in prohibitionem consistentes, quia huius sunt incapaces; bene tamen quoad priuationem Ecclesiasticæ sepulture, quia ex vna parte sunt capaces huius priuationis, & ex altera nulli aliud interdictum excepto personali particulari requirit propriam culpam. Nec defunctos posse interdicere; quia iam sunt extra iurisdictionem Ecclesiæ, quamuis, si moriantur in statu interdictorum, nequeant ab alijs in loco sacro sepeliri, nequeant in loco interdicto sepeliri, etiam si non moriantur personaliter interdicti, quia interdictio talis loci priuatur in eo sepeliri.

DIFFICULTAS XVI.

Quomodo, & à quo possit auferri Interdictum.

44 Circa prius conueniunt Doctores, interdictum, quod latum est ut censura, tolli per absolutionem, sicut alias censuras, ut patet; immo verò in puram penam seu vindictam non potest tolli nisi aut ex se ipso clauso termino ad quem constitutum, quod potius est cessare quam tolli, aut per dispensationem ante impletum terminum. Tunc autem interdictum fertur respectu Ecclesiæ, & fertur ob contumaciam respectu Ecclesiæ, & medicinaliter, ita ut emendatione posita sit obbita absolutio; ut quando fertur absolutio, &

post admonitionem saltem à Iure factam: tunc autem fertur in puram poenam, quando fertur ad determinatum tempus, aut in perpetuum, quamvis fertur ob contumaciam; aut quando fertur ab homine, & non præcessit admonitio saltem facta à Iure, quamvis absolute fertur, quia in nullo casu ex his, quamvis ponatur emendatio, est debita absolutio.

47 Circa posterius conveniunt Doctores, interdictum absolute latum, nullum determinando tempus, & illud quod fertur addendo in perpetuum, indigere aliquo à quo auferatur, & idem est de eo, quod fertur vsque ad aliquem terminum, ut auferatur ante illum, ut interdictum, quod fertur ad unum mensem, aut vsque ad effectum alicuius operis. Addimus, ut auferatur ante illum; quia eo tempore elapso, aut eo opere facto ex se ipso, absque aliqua alia relaxatione, cessat, quodcumque illud sit, & à quocumque sit latum (in quo contra nonnullos conveniunt communiter Doctores) quia tunc tantum fertur vsque ad eum terminum, ac proinde eo transacto nequit amplius durare.

Est ergo difficultas, A quo possit auferri interdictum, quod indiget auferri ab aliquo.

48 Circa quam dicendum est Primò, interdictum latum ab homine, ut censuram contra aliquem aut aliquos, nominatim seu specialiter, posse auferri ab ipso Iudice latore (& consequenter ab eius successore, & ab eius superiore) ut patet, & non posse auferri ab alijs, adhuc in foro Sacramentali, alijs perurbatur tribunal Iudicis ferentis: interdictum verò à Iure, aut generaliter ab homine latum ut censuram, quodcumque sit, etiam locale & generale personale, posse, quoties non reservatur, auferri ab Ordinario, ut efficaciter deducitur ex c. Nuper. 29. de Sententia excommunicationis, quia ex vna parte in ablatione illius nullius tribunal turbatur, vel quia est latum à Iure, & non ab homine; vel si generaliter ab homine, quia est incognita persona interdicta, aut locus interdictus; & ex altera parte eo ipso quod non reservatur, videtur concedi inferiori, aut in eo relinqui facultas ad id: aliàs non esset necessaria reservatio, si Ordinarius non posset auferre non reservatum: non tamen posse auferri à Parocho, nec à Confessario ordinario (excepto personali particulari puro, non adiuncto locali) quia interdictum personale particulare adiunctum generali locali, non impedit absolutionem à peccatis, sicut nec ipsum generale locale, ex concessione Pontificis in cap. Alma mater. Et quamvis personale generale, & personale particulare adiunctum locali speciali, & locale speciale impediant, non possunt, quia absolutio ab eis exigit iurisdictionem exteriorem; & etiam absolutio à locali generali, quia nequeunt Sacramentaliter auferri (quo solo modo possunt Parochus & Confessarius ordinarius) quia nec locus neque communitas personarum possunt Sacramentaliter absolui. Interdictum tamen personale particulare purum, quando non reservatur, & est latum vel à Iure, vel generaliter ab homine, potest à Confessario ordinario auferri, quia impedit absolutionem à peccatis, & persona particularis potest Sacramentaliter absolui, & in eius ablatione nullius tribunal turbatur.

Dicendum est Secundò, interdictum latum

non ut censuram, sed ut puram poenam, seu vindictam, siue à Iure siue ab homine, adhuc generaliter non posse auferri, nisi à potente dispensare in eo Iure, quando latum est à Iure, & nisi à Papa, quando latum est ab homine seu à Iudice; sicut nec Iudex inferior potest dispensare in alia pura poena Iuris, nec in alia pura poena lata per sententiam etiam ab ipso, quia dictum interdictum non auferatur absolutione, sed dispensatione, ad quam non est potestas in inferiore, adhuc respectu poenae à se latae, nec ei conceditur ex eo quod non reservetur, sed tantum ad absolutionem, quae est debita eo ipso quod persona est bene disposita.

Observandum est, interdictum locale generale non posse auferri ad cautelam, quia ita statutum est in cap. Praesenti. 10. de Sententia excommunicationis, in 6. bene tamè locale particulare, & quodvis personale, ut deducitur ex eo, quod in dicto cap. id tantum statuatur de locali generali: nihilominus quodcumque interdictum, adhuc locale generale, posse tolli ad tempus ab eo qui potest illud totaliter auferre in foro exteriore, & ab eodem posse quoad aliquem effectum auferri siue ad tempus, siue absque termino, ut quoad aliquam Missam, aut quoad aliquem sepeliendum; quia interdictum potest à ferente ipsum, quoad suos effectus limitari, tam quoad primam impositionem illius, quam quoad conseruationem; quia coniunctio omnium effectuum interdicti non est Iure annexa cum ipso, sicut sunt Iure connexi omnes effectus excommunicationis cum ipsa.

Sed quamvis interdictum in se ipso à nullo, adhuc à Papa, possit suspendi à suis effectibus ipso perseverante (sicut nec excommunicatio, nec suspensio) quia interdictum formaliter nihil aliud est, quam quaedam privatio (sicut etiam excommunicatio & suspensio) & personam esse interdictam, & locum esse interdictum, est effectus formalis interdicti, sicut hominem esse earentem visu, est effectus formalis cecitatis. Ipsa tamen sententia, qua latum est interdictum, potest suspendi quoad suos effectus, & ab eo qui potest eam totaliter auferre seu extinguere: quia ex vna parte est distincta à suis effectibus, seu ab interdicto formaliter consistente in effectibus ipsius sententiae, quia effectus sententiae sunt ipsum interdictum; & ex altera parte id nullo Iure est cautum: ex eo autem, quod sententia interdicti suspendi potest quoad interdictum ipsum, quod est effectus ipsius sententiae, etiam dici potest, quod interdictum suspēdi potest; quia eo tantum significatur, interdictum ad tempus, cessare suspensione suae causae.

DIFFICULTAS XVII.

Quae Interdicta sint Iure latae

Primo Vniuersitates aut Collegia concedentia locum habitationis vsuarijs, alienigenis interdicuntur ipso facto in cap. 1. de Vsuris, in 6.

Secundò, Vniuersitates concedentes repraesentias seu pignorationes, quibus vnus pro alio grauatur, contra personas Ecclesiasticas, aut earum bona, interdicuntur ipso facto in cap. vnico de Iurijs, in 6. nisi intra mensem id reuocauerint.

Tertio, Vniuersitates, aut Capitula appellantis à sententia Papae ad Concilium Generale, interdicuntur ipso facto in Bulla Coenae Domini.

Quarto,

Quartò, communitates exigentes tributum ab Ecclesiasticis absque licentia Papæ, interdicuntur ipso facto in c. *Quamquam*. 4. de Censibus, in 6.

Quintò, Capitula, quæ Sede vacante intra annum concedunt dimissorias ad Ordines ei, qui non coarctatur ad id ratione beneficii, interdicuntur in Tridentino sess. 7. cap. 10. de Reformatione.

Trident.

55

Sextò, qui præsumunt ferre censuram aliquam, non seruata solemnitate præscripta in c. 1. de Sententia excommunicationis, in 6. aut excommunicare non præmissa monitione competenti, interdicuntur non plenè, sed ab ingressu Ecclesiæ per mensem, in dicto c. 1. & in c. *Sacro*. 48. de Sententia excommunicationis.

Septimò, Episcopi, & ipsis superiores, usurpantes sibi bona Ecclesiarum, aut beneficiorum, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, donec restituant, in c. *Præsent*. 9. de Officio Ordinarij, in 6.

Octauò, omnes etiam exempti, qui scienter celebrant aut celebrare faciunt diuina officia in loco interdicto, aut excommunicatos, vel interdictos

non toleratos, ad diuina officia, vel ad Sacramenta, vel ad Ecclesiasticam sepulturam admittuntur, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, donec satisficiant ei cuius sententiam violauerunt, in cap. *Episcoporum*. 8. de Priuilegijs, in 6.

Nonò, Episcopi, qui inter visitandum aliquod acceperunt eis prohibitum in c. 1. de Censibus, in 6. & intra mensem illud non restituerunt in duplum, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, donec id restituant, in c. *Exigit*. 2. de Censibus, in 6.

Decimò, laici conferentes Episcopatum, aut Abbatiam, & recipientes ab illis, interdicuntur ab ingressu Ecclesiæ, donec dignitas deleatur, in can. *Si quis deinceps*. 16. quæst. 7.

Obseruandum est, esse nonnulla alia interdicta localia, de quibus videri potest Suarez d. 27. quæ non adducimus, quia post Extrauagantem *Ad euertenda scandala*, non obligant ante denuntiationem à Iudice factam; & adduximus penultima, quia ante denuntiationem obligant interdictos, quamuis non alios, adhuc Clericos.

TRACTATUS DE CESSATIONE A DIVINIS.

DIFFICULTAS PRIMA.

Quid sit Cessatio à diuinis.

55

CESSATIO à diuinis est destitutio à diuinis officijs, & ab aliquorum Sacramentorum administratione in locum decreta, vt deducitur ex cap. *Non est vobis*.

II. de Sponsalibus: aut, quod in idem incidit, est prohibitio, qua in aliquo loco prohibentur celebrari diuina officia, & Sacramenta aliqua administrari. Et quia prohibitio hæc non fit ab Ecclesia in punitionem alicuius peccati, ideo cessatio à diuinis non est censura; quia censura est poena medicinalis, cessatio autem fit ab Ecclesia tum in signum mæoris ob enormem iniuriam ipsi factam. Quod efficit Ecclesia ad imitationem populi Israëliti, qui quando captiuus ferebatur, in signum tristitiæ suspendit organa, quibus laudes Deo cantabat. Tum etiam fit ab Ecclesia in defensionem, vt cogat iniuriantem desistere, vt significatur in cap. 1. de Sententia excommunicationis.

56

Dicitur autem cessatio in locum decreta, quia cessatio à diuinis non afficit immediatè personas, sed locum, quem nequit non afficere, cum personas ipsas ratione ipsarum non afficiat, & afficit locum vt circumstantiam, eo modo quo interdictum locale. Vnde qui dicunt cessationem non afficere personas, nec locum, id absque fundamento imò & contra rationem dicunt.

DIFFICULTAS II.

Quos effectus habeat Cessatio à diuinis.

57

Conueniunt Doctores, cessatione à diuinis in loco vbi est posita, prohiberi celebrationem diuinorum officiorum, & administrationem

Sacramentorum, exceptis Baptismo parulis, & Pœnitentia morientibus, vt dicitur in cap. *Non est vobis*. 11. de Sponsalibus.

Ex eo autem, quod conceditur Baptismus parulis, admittunt Doctores, etiam concedi illis Confirmationem, quia est complementum Baptismi, & consequenter etiam concedi consecrationem Chrismatis: & ex eo, quod morientibus conceditur Pœnitentia, admittunt etiam, eis concedi Eucharistiam vt Viaticum, & consequenter vnam Missam in hebdomada pro renouatione Eucharistiæ; quæ non inficiamur.

Id tamen, quod addunt Henriquez cap. 33. de uarijs in c. *Alma mater*. part. 2. §. 4. & *Alma mater*. 6. part. d. 1. posse etiam Pœnitentiam administrari sanis, additur absque fundamento; quia nullibi id conceditur, & expressè negatur in cap. *Non est vobis*.

Id etiam quod plurimi asserunt, cessatione negari laicis sepulturam in loco facto, sicut interdicto, etiam dicitur absque fundamento, vt adducunt Suarez disp. 39. sect. 2. & Agidius disp. 17. dub. 7. quia id nullibi cessatione negatur, etiam interdicto negetur.

Id quoque quod affirmat Paludanus, in cessatione habere locum priuilegium concessum interdicto locali generali in cap. *Alma mater*. necesse est vt Clerici ianuis clausis possint diuina celebrare, falsum est, vt aduertunt Couarruias & Agidius, quia absque fundamento id extenditur ad cessationem; sicut etiam absque fundamento nonnullis extenditur ad cessationem priuilegium concessum eidem interdicto in festis Paschalis & in alijs, vt possint palam celebrari diuina.

DIFF.